

רשומות

ספר החוקים

28 במרס 2017

2619

א' בניסן התשע"ז

עמוד

520 חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 35), התשע"ז-2017

תיקונים עקיפים:

חוק המפלגות – מס' 22

חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות – מס' 17

חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 35), התשע"ז–2017*

1. תיקון סעיף 1
- בחוק מימון מפלגות, התשל"ג–1973¹ (להלן – החוק העיקרי). בסעיף 1, בסופו יבוא:
- ”גוף פעיל בבחירות” – אדם או חבר בני אדם אשר נרשם כאמור בסעיף 1ג(א) לשם ביצוע פעילות בחירות;
- ”מאגר מידע” – מאגר כאמור בפסקה (1) להגדרה ”פעילות בחירות”;
- ”פעילות בחירות” – אחת או יותר מהפעילויות המנויות להלן שבוצעה שלא בידי מפלגה או גוף הקשור לסיעה:
- (1) יצירת מאגר מידע ובו פרטים מזהים של בוחרים בבחירות לכנסת לצד מידע בדבר כוונות ההצבעה שלהם בבחירות, לשם ביצוע הפעילויות האמורות בפסקאות (2) עד (4) שלהלן, ושלא לשם מכירתו למפלגה;
- (2) הסעת בוחרים ביום הבחירות לכנסת, שלא לפי חוק ושלא בתמורה מלאה, לשם הבטחת הצבעתם בשל כוונות ההצבעה שלהם בבחירות;
- (3) פנייה ישירה בתקופת הבחירות לבוחרים בעלי עמדות פוליטיות מסוימות שמטרתה להשפיע עליהם להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת;
- (4) תעמולה באמצעות מודעות פרסום, שמטרתה להשפיע על בוחרים להצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת או להימנע מלהצביע בעד רשימת מועמדים מסוימת.”
2. תיקון סעיף 1ג
- בסעיף 1ג לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב) –
- (א) ברישה, במקום ”תהיה צמודה למדר” יבוא ”תתעדכן ב־1 בינואר של כל שנה בהתאם לשיעור עליית המדר”;
- (ב) פסקה (1) – תימחק;
- (ג) בפסקה (3), אחרי ”שהשתנו” יבוא ”לפי קביעתה כאמור בסעיף 1ב; הודעה על הסכומים שהתעדכנו לפי סעיף זה תפורסם ברשומות מטעם הכנסת”;
- (2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- ”(ג) הסכומים הנקובים בסעיפים 3א, 8, 8ג, 9א ו־10 יוצמדו למדר ויעוגלו כאמור בסעיף קטן (ב); הסכומים המעודכנים יפורסמו ברשומות מטעם הכנסת.”
3. תיקון סעיף 3
- בסעיף 3(ג) לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום ”5% מיחידת מימון” יבוא ”6% מיחידת מימון”.
4. תיקון סעיף 3א
- בסעיף 3א לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) – בטל.
5. תיקון סעיף 8
- בסעיף 8 לחוק העיקרי –
- (1) סעיף קטן (ד) – בטל;
- (2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:
- ”(ד) לא תקבל סיעה או מפלגה, במישרין או בעקיפין, תרומה בשטרי כסף או במעות.”;

* התקבל בכנסת ביום כ"ב באדר התשע"ז (20 במרס 2017); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 678, מיום כ' בטבת התשע"ז (18 בינואר 2017), עמ' 66.

¹ ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשע"ז, עמ' 453.

(3) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) קיבלה סיעה או מפלגה תרומה בניגוד להוראות סעיף זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר על פיו, תחזיר לתורם, מיד כשנודע לה על כך, את התרומה או את חלקה שהוא מעל למותר, ואם לא ניתן לעשות כן, תעביר את הסכום שעליה להחזיר לאוצר המדינה באמצעות חשב הכנסת; פעלה סיעה או מפלגה לפי הוראות סעיף קטן זה, לא יראו את התרומה כתרומה שהתקבלה בניגוד להוראות חוק זה."

6. בסעיף 8 לחוק העיקרי, המילים "והוראות סעיף 8(ד) יחולו על הסכום האמור" – יימחקו. תיקון סעיף 8
7. בסעיף 9 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 9א

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) מבצע פעילות בחירות בשווי כולל של 500,000 שקלים חדשים בלי שנרשם כגוף פעיל בבחירות, בניגוד להוראות סעיף 10ג(א), או בלי שהתאגד, בניגוד להוראות סעיף 10ג(1), או לא מסר למבקר המדינה דוח על מערכת החשבונות שניהל, בניגוד להוראות סעיף 10ג(י), במטרה לרמות;"

(2) בסעיף קטן (ג), במקום "מהוראות הסעיף האמור" יבוא "מהוראות סעיף 7".

8. בסעיף 10(ו) לחוק העיקרי, המילה "עם" – תימחק, ואחרי "בסעיף זה" יבוא "ובסעיף 10ג(י) ו-(יב)". תיקון סעיף 10

9. אחרי סעיף 10ב לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 10ג

"גוף פעיל בבחירות 10ג. (א) לא יבצע אדם או חבר בני אדם, בין שהוא מאוגד ובין שאינו מאוגד, פעילות בחירות בשווי כולל, בכסף או בשווה כסף, העולה על 100,000 שקלים חדשים, ולא יגייס תרומות למטרה זו בשווי כולל כאמור, אלא לאחר שנרשם אצל מבקר המדינה, כפי שיקבע המבקר, כגוף פעיל בבחירות שמטרתו ביצוע פעילות בחירות.

(ב) מבקר המדינה לא ירשום גוף לפי סעיף קטן (א) אלא בהתקיים כל אלה:

(1) אם הוא תאגיד – הוא עמותה או חברה לתועלת הציבור;

(2) הוא מסר למבקר המדינה פרטי אתר אינטרנט לפרסום מידע שעליו לפרסם על פי סעיף זה;

(3) הוא הסמיך אדם או שני בני אדם לפעול בשמו כגוף פעיל בבחירות בכל הנוגע לקשריו עם רשויות המדינה ופרסם באתר האינטרנט שלו את שמם, בצירוף כתב הסכמתם לשמש בתפקיד זה (בסעיף זה – הגורם המוסמך).

(ג) לא יבצע אדם או חבר בני אדם פעילות בחירות בשווי כולל, בכסף או בשווה כסף, העולה על פי ארבעה מהסכום האמור בסעיף קטן (א) ולא יגייס תרומות למטרה זו בשווי כולל כאמור אלא לאחר שנרשם אצל מבקר המדינה כאמור בסעיף קטן (א) והתקיימו כל אלה:

- (1) הוא נרשם כעמותה או כחברה לתועלת הציבור שמטרתה ביצוע פעילות בחירות, או הגיש בקשה להירשם כאמור והשלים את כל הנדרש ממנו לשם הרישום;
- (2) הוא מינה רואה חשבון לשם ביקורת החשבונות ועריכת דוח בדבר הכנסותיו והוצאותיו כגוף פעיל בבחירות, ופרסם באתר האינטרנט שלו את שם רואה החשבון, בצירוף כתב הסכמתו לשמש בתפקיד זה.
- (ד) לעניין חישוב הסכומים האמורים בסעיפים קטנים (א) ו-(ג), יראו כאילו פעילות הבחירות או גיוס התרומות בוצעו בידי גוף אחד אף אם בוצעו בידי כמה גופים, אם לדעת מבקר המדינה, או יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בקשר לעתירה לפי סעיף קטן (יז), לפי העניין, יש לראות גופים אלה כזרועות של גוף אחד, בהתחשב בכל האפיונים המפורטים להלן או מקצתם: מטרותיהם של הגופים, פעולותיהם, זהות בעליהם, מנהליהם וחברייהם, ייעוד רווחיהם והמקורות לכיסוי הפסדיהם.
- (ה) (1) מועמד לכנסת או בעל תפקיד במוסדות מפלגה לא יהיה בעל תפקיד בכיר בגוף פעיל בבחירות ולא ישמש כגורם המוסמך מטעמו, ואם היה למועמד לכנסת או לבעל תפקיד במוסדות מפלגה כאמור – יחדל לשמש בתפקידו בגוף פעיל בבחירות או מטעמו.
- (2) הגורם המוסמך ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו; התפטר הגורם המוסמך בהודעה לגוף פעיל בבחירות ולמבקר המדינה, חדל לשמש בתפקידו לפי פסקה (1) או נבצר ממנו למלא את תפקידו, והיה היחיד המשמש גורם מוסמך ימנה גוף פעיל בבחירות, בתוך שלושה ימים מיום שנודע לו על כך, גורם מוסמך אחר במקומו, ויפרסם באתר האינטרנט שלו את שמו, בצירוף כתב הסכמתו לשמש בתפקיד זה.
- (ו) (1) לא יקבל גוף פעיל בבחירות, שביצע פעילות בחירות בשווי כולל העולה על הסכום האמור בסעיף קטן (א), או גייס תרומות למטרה זו בשווי כולל כאמור במישרין או בעקיפין, בתקופה שבין בחירות לכנסת לבין הבחירות שאחריהן, כל תרומה בסכום או בסכומים העולים על כפל הסכום האמור בפסקה (2) מאת אדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו.
- (2) על אף האמור בפסקה (1), ביצע גוף פעיל בבחירות פעילות בחירות בשווי האמור בסעיף קטן (ג) או גייס תרומות למטרה זו בשווי האמור, לא יקבל החל באותו מועד תרומה כאמור בפסקה (1) בסכום או בסכומים העולים על 15,000 שקלים חדשים.
- (3) לא יקבל גוף פעיל בבחירות, במישרין או בעקיפין, תרומה בניגוד להוראות סעיף 8(א), (ד), (1), (2) ו-(3ד).

(4) על אף האמור בפסקה (3), גוף פעיל בבחירות רשאי לקבל תרומה מתורם בחוץ לארץ בניגוד להוראות סעיף 8(ד1), ובלבד שהוא בגיר; ואולם קיבל גוף פעיל בבחירות תרומה כאמור, לא יעלה סך התרומות שהוא יקבל, בארץ או בחוץ לארץ, בתקופה שבין בחירות לכנסת לבין הבחירות שאחריהן, על 600,000 שקלים חדשים, ולא יעלה סך התרומות שהוא יקבל מתורמים בחוץ לארץ לפי פסקה זו על שליש מהסכום הכולל של התרומות שקיבל באותה תקופה.

(5) קיבל גוף פעיל בבחירות תרומה בניגוד להוראות סעיף קטן זה או בסכום העולה על הסכום המרבי המותר על פיו, יחזיר הגוף לתורם, מיד כשנודע לו על כך, את התרומה או את חלקה שהוא מעל למותר, ואם לא ניתן לעשות כן, יעביר את הסכום שעליו להחזיר לאוצר המדינה באמצעות חשב הכנסת; פעל הגוף לפי הוראות פסקה זו, לא יראו את התרומה כתרומה שהתקבלה בניגוד להוראות חוק זה.

(ז) גוף פעיל בבחירות יפרסם באתר האינטרנט שלו או באתר אינטרנט שיקבע מבקר המדינה, ולפי הנחיות מבקר המדינה, כל תרומה שקיבל מתורם וכל תרומה שהחזיר לתורם או העביר לאוצר המדינה בתוך 14 ימים מיום שקיבל את התרומה או מיום שהחזירה או העבירה; ואולם בתקופת הבחירות יפרסם גוף פעיל בבחירות מידע כאמור בתוך שבעה ימים.

(ח) גוף פעיל בבחירות ינהל מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה וירשום את הכנסותיו והוצאותיו לפי אותן הנחיות.

(ט) (1) רואה החשבון של גוף פעיל בבחירות שמונה לפי סעיף קטן (ג)2(2) רשאי לדרוש ממנו בכל עת שימציא לו ידיעות, מסמכים, הסברים וכל חומר אחר הדרושים לו לצורך מילוי תפקידיו לפי סעיף זה, והגוף הפעיל בבחירות ימציא את הנדרש ללא דיחוי.

(2) רואה החשבון האמור בפסקה (1) ימשיך לכהן כל עוד לא מונה אחר במקומו; התפטר רואה החשבון או נבצר ממנו למלא את תפקידו, ימנה גוף פעיל בבחירות, בתוך עשרה ימים מיום שנודע לו על כך, רואה חשבון אחר במקומו, ויפרסם באתר האינטרנט שלו את שם רואה החשבון, בצירוף כתב הסכמתו לשמש בתפקיד זה.

(י) גוף פעיל בבחירות ימסור למבקר המדינה, בתוך התקופה האמורה בסעיף 10(א) או (ו), דוח על מערכת החשבונות שניהל בתקופה שבה פעל כגוף כאמור ועד למועד מסירת הדוח; גוף פעיל בבחירות שביצע פעילות בחירות בשווי האמור בסעיף

קטן (ג) יצרף לדוח הנמסר לפי סעיף קטן זה חוות דעת של רואה החשבון שמינה לפי סעיף קטן (ג)(2) בדבר תקינותם ושלמותם של החשבונות ובדבר ניהול מערכת חשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

(יא) גוף פעיל בבחירות יודיע למבקר המדינה, בתוך התקופה האמורה בסעיף קטן (י), על מאגר מידע שיצר.

(יב) בתוך התקופה האמורה בסעיף 10(ב) או (ו) ימסור מבקר המדינה ליושב ראש הכנסת דוח על תוצאות ביקורת מערכת החשבונות של גוף פעיל בבחירות, ויציין בו אם הגוף ניהל מערכת חשבונות לפי הנחיותיו, אם התרומות שקיבל היו בגבולות שנקבעו בסעיף קטן (ו) ואם הגיש הודעות ודוחות כנדרש בסעיף זה.

(יג) מבקר המדינה רשאי לדרוש מגוף פעיל בבחירות ומכל אדם מידע ומסמכים הדרושים לו להכנת דוח ולבירור זיקה בין גוף פעיל בבחירות לבין גוף או אדם אחר, וכל גוף או אדם כאמור ימסרו מידע ומסמכים אלו ללא דיחוי.

(יד) הודעות שיש למסור למבקר המדינה לפי סעיף זה יינתנו בדרך שיקבע המבקר, ורשאי הוא, בכל עת, לקבוע שלהודעה יצורף תצהיר בהתאם לסעיף 15 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971², המאמת את נכונות האמור בהן ואת שלמותן.

(טו) מצא מבקר המדינה כי גוף פעיל בבחירות עשה אחד מאלה, יעביר הגוף לאוצר המדינה, בתוך שלושים ימים מיום שהודיע לו על כך מבקר המדינה, סכום כמפורט להלן, לפי העניין, ורשאי מבקר המדינה להפחית את הסכום אם סבר כי קיימים טעמים המצדיקים זאת:

(1) ביצע פעילות בחירות בלי שנרשם כגוף פעיל בבחירות, בניגוד להוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), או בלי שהתאגד, בניגוד להוראות סעיף קטן (ג)(1) – סכום שגובהו פי חמישה מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2);

(2) קיבל תרומה בניגוד להוראות סעיף קטן (ו) או לא פרסם תרומה במועד שנקבע בסעיף קטן (ז) – סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה;

(3) לא מסר למבקר המדינה דוח על מערכת החשבונות שניהל כאמור בסעיף קטן (י) – סכום שגובהו פי חמישה מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2);

(4) איחר במסירת דוח למבקר המדינה על מערכת החשבונות שניהל כאמור בסעיף קטן (י), לא מסר למבקר מידע ומסמכים שדרש המבקר כאמור בסעיף קטן (יג) או לא מילא אחר ההוראות הנוגעות לניהול מערכת

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

החשובות כפי שנקבעו בסעיף זה או בהנחיות מבקר המדינה – סכום שגובהו פי שלושה מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2);

(5) לא הודיע למבקר המדינה על מאגר מידע שיצר כאמור בסעיף קטן (יא) – סכום שגובהו פי חמישה מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2);

(6) איחר להודיע על מאגר מידע שיצר כאמור בסעיף קטן (יא) – סכום שגובהו פי שניים מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2);

(7) לא מינה גורם מוסמך או רואה חשבון במקום מי שחדלו לכהן כאמור בסעיפים קטנים (ה)(2) ו-(ט)(2) – סכום שגובהו פי שלושה מסכום התרומה המרבי המותר לפי סעיף קטן (ו)(2).

(טז) על אף האמור בסעיף 3(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995³, סכום שיש להעבירו לאוצר המדינה לפי סעיף קטן (טו), ישלמו גוף פעיל בבחירות למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות עד תום המועד הקבוע באותו סעיף קטן, אף אם טרם הגיע מועד פירעונו; ואולם המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות לא יפעל בהליכי גבייה לפי החוק האמור אלא בחלוף המועד לתשלום החוב.

(יז) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת רשאי לבקשת מפלגה המיוצגת בכנסת או מפלגה שהגישה רשימת מועמדים בבחירות לכנסת הבאה, ולאחר שנתן לנוגע בדבר הזדמנות להביא את טענותיו לפניו, לתת צו המונע הפרת הוראה מהוראות סעיף זה או מהנחיות שנתן מבקר המדינה לפיו; על דיון בעתירה לצו ועל צו לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 17 ו-17ה(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959⁴, וסדרי הדין שנקבעו לפי סעיף 17ה(א) לחוק האמור והכול בשינויים המחויבים.

(יח) (1) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מחובה החלה על סיעה או מפלגה או מאיסור לפי כל דין.

(2) אין בהוראות סעיף זה כדי לפגוע בסמכות של מבקר המדינה לפי כל דין, לרבות הסמכות לקבוע כי גוף הוא גוף קשור לסיעה אף אם הוא גוף פעיל בבחירות והסמכות לקבוע כי יש בפעילות של גוף פעיל בבחירות משום תרומה אסורה לסיעה או למפלגה.

תיקון סעיף 17

10. בסעיף 17 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, בסופה יבוא "והלוואה לסיעה בהסתדרות";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 138.

”(ג) סיעה או מפלגה רשאית לתת הלוואה לסיעה בהסתדרות כאמור בסעיף קטן (א) או לרשימת מועמדים המתמודדת בבחירות להסתדרות זו, לצורך מימון מערכת הבחירות שלה בהסתדרות זו, ובלבד שהסיעה בהסתדרות או רשימת המועמדים קשורה אליה ומוזהה עמה; החזר ההלוואה יהיה צמוד להפרשי הצמדה וריבית.”

11. בחוק המפלגות, התשנ”ב-1992⁵ (להלן – חוק המפלגות), בסעיף 25(א), אחרי פסקה (א2) יבוא:
 (ב2) הפרשי הצמדה וריבית בשל הלוואה שנתנה המפלגה לסיעה בהסתדרות העובדים הכללית החדשה או לרשימת מועמדים המתמודדת בבחירות להסתדרות זו, לצורך מימון מערכת הבחירות שלה בהסתדרות זו, ובלבד שהסיעה בהסתדרות או רשימת המועמדים קשורה אליה ומוזהה עמה;.”
12. בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ”ה-1995⁶, בסעיף 1, בהגדרה ”חוב”, בסופה יבוא:
 ”(15) סכום שיש להעבירו לאוצר המדינה לפי סעיף 10(טו) לחוק מימון מפלגות⁷, התשל”ג-1973;.”
13. תחילתו של חוק זה, למעט סעיפים 1, 3(ג), 3א, 8, 8ג, 9(ג) ו-17 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 2, 3, 4, 5, 6, 7(2) ו-10 לחוק זה, וסעיף 25(א) לחוק המפלגות, כנוסחו בסעיף 11 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו.

בנימין נתניהו
 ראש הממשלה

יולי יואל אדלשטיין
 יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
 נשיא המדינה

⁵ ס”ח התשנ”ב, עמ’ 190; התשע”ז, עמ’ 453.

⁶ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 170; התשע”ה, עמ’ 79.

⁷ ס”ח התשל”ג, עמ’ 52.